

RĂZBOIUL RECE (1946-1991)

- a fost conflictul ideologic, militar, economic etc, ce a opus blocul statelor democratice, în frunte cu SUA, statelor comuniste, conduse de URSS. Nu s-a ajuns la confruntare militară deschisă, directă între lideri.
- după 1945 se reactualizează tensiunile dintre Aliați => lumea devine bipolară – SUA și URSS au statulul de superputeri.

Principalele momente:

- martie 1946 – în discursul de la Universitatea Fulton Churchill lansează termenul de *cortină de fier* pentru a desemna frontiera dintre statele democratice și cele totalitare.
- 1947- americanii lansează: > „doctrina Truman” - îndiguirea extinderii comunismului; ajutor financiar pentru Grecia și Turcia
 - > „Planul Marshall” – sprijin financiar pentru toate statele care aveau economia distrusă de război; Stalin interzice țărilor comuniste participarea la „Planul Marshall”
- iunie 1948-mai 1949 – „blocada Berlinului” – Stalin încearcă să-i alunge pe aliați din Berlinul de vest => eșec
- 1949 > zonele de ocupație americană, engleză și franceză se unesc și formează Republica Federală Germania (RFG); în replică sovieticii creează în zona lor de ocupație Republica Democrată Germană (RDG).
 - > fondarea NATO
 - > înființarea CAER – Consiliul de Ajutor Economic Reciproc – organizația economică a statelor comuniste
- 1955 – Tratatul de la Varșovia
- arsenalul nuclear al celor două superputeri ajunge la nivelul la care putea distruge întreaga omenire => *echilibrul terorii*.
- momentul de maximă tensiune al războiului rece a fost atins la 22-28 octombrie 1962 -> ”criza rachetelor din Cuba”
- anii '70 - are loc o relativă destindere în relațiile internaționale: liderii SUA și URSS decid limitarea reciprocă a arsenalului nuclear -> acordurile SALT 1 (1972) și SALT 2 (1979); în anii '80 tensiunile se reactualizează.

Principalele zone de conflict:

- Asia de S-E: > războiul franco-vietnamez (1950-1954)
 - > războiul din Coreea (1950-1953)
 - > războiul din Vietnam (1964-1975)
- Orientul Mijlociu: > războaiele arabo-israeliene : 1949, 1956, 1967 – *războiul de 6 zile*, 1973 – *războiul de Yom Kippur*
 - > invazia sovietică în Afganistan (1979-1988)
- sfârșitul războiului rece a fost marcat de căderea comunismului în Europa (1989) și de desființarea URSS și a Pactului de la Varșovia (1991)